TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työläisnaisten äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Ore., joka tiistai 'lne Western Workmen's Pub. Co:n kustantamana.

Huoneusto sijaitsee 10:nen ja Duane katujen kulmassa. Puhelin 365.

Ilmoitushinta 50 senttiä tuumalta kerran. Naimailmoituksista $1.00 ensimäiseltä tuumalta ja 50 senttiä jokaiselta seuraavalta lisää.

TILAUSHINNAT YHDYSVALTOIHIN
1 vuosikerta $1.00, puoli vuotta 60c
CANADAAN
1 vuosikerta $1.25 puoli vuotta 75c
SUOMEEN
1 vuosikerta $1.50, puoli vuotta 80c

TOVERITAR
(THE WOMAN COMRADE.)

Organ of the Finnish Working Women in America. Published every Tuesday by The Western Workmen's Publishing Co.
Advertising rates 50c per inch per insertion.

SUBSCRIPTION RATES
IN THE UNITED STATES:
One year $1.00, 6 months 60c
IN CANADA:
One yer $1.25, 6 months 75c
IN FOREIGN COUNTRIES:
One year $1 50, 6 months 80c
ADDRESS:
TOVERITAR
Box 99, Astoria, Ore.

Entered as second-class matter July 18th, 1911, at the Post Office at Astoria, Oregon, Under the Act of March 3rd, 1879.

TOIMITUS
Selma Jokela-McCone
231½ Oak St., Portland, Ore

Toverittaren yksityisnumerojen hinta on viisisenttiä kappale paitsi niputtain ostain, jolloin ne ovat (viisi kappaletta ja siitä ylöspäin) kaksi senttiä kappale.

Toverittaren tilaajaluettelo osoittaa seuraavaa:

Uusia tilauksia	95
Uudistuksia	20
Katkennut	48

Arvostelua Lasten Keväästä

Springfield, Mass., 5-9-1916.

Joku sana vaan nuorille tovereille: Nyt se **Lasten Kevät** siis on tännekin saapunut ja tilaajille jo jaettu ja tyytyväisiä näkyivät kaikki siihen olevan.

Selma-täti jossain kirjoituksessaan pyysi verrata muistaakseni **Lasten Joulua** ja **Lasten Kevättä** kumpi olisi parempi. En todella voisi sanoa kumpi on parempi, sillä hyviä ne olivat kumpikin, kerrassaan hyviä kauniine kertomuksineen ja runoineen. Vaan yhtä en voi olla teille nuoret ystäväni mainitsematta, että minä en koskaan unohda viimeistä **Lasten Joulua.** Kuten jokainen, ainakin ne, joille tuli tämä lehti, tietää että siinä oli pieniä näytöskappaleita ja kuvaelmia lasten esitettäväksi. Tiedättekö että täällä Springfieldissä on hyvin vähän suomalaisilla siinä ijässsä olevia lapsia, jotka voisivat jotain toimia, vaan siitä huolimatta on pojat täällä perustaneet klubin ja jäseniä siinä tietääkseni ei ole kuin 6. Nämä pojat ja jotkut tytöt rupesivat harjoittelemaan kappaletta **Sota ja Rauha, Lasten Joulu-lehdestä.** Ja mikä kaunis tulos siitä oli. Ompeluseuralla oli nimittäin iltama joku aika takasin ja siellä esittivät lapset mainitun kappaleen. Se oli kaunis oikein mieltä liikuttava ja niin hyvin esitetty, että emme voineet edes toivoa. Kiitoksen ansaitsevat nämä lapset sekä se toveritar, joka heitä ohjasi. Vaivaa siinä oli, kun ottaa huomioon, että suurin osa lapsista täällä eivät osaa paljoa lukea suomenkieltä ja esityshän täytyy olla mahdollisimman selväsanaista. Mutta kaikesta huolimatta meni se kerrassaan hyvin. Toivoisin, että toistenkin paikkakuntain lapset tekisivät sillä tavalla, ehkä ovatkin tehneet, vaan en ole huomannut mitään Toverittaressa niistä kerrottavan.

Toisella kerralla kerron lisää toimistamme täällä, kunhan olemme asettuneet taas sinne kauniiseen kesäsiirtolaamme "Toivonniemelle".

Hauskaa kesää toivon kaikille Toverittaren nuorille sekä vanhoille.

Lasten Keväässä myös on näytelmiä ja kuvaelmia. — Toim.

KIRJEENVAIHTAJILLE

Täytyy muistuttaa täst'edes joka viikko kirjeenvaihtajille siitä, että ei saa lähettää paikkakuntakirjeitä eikä lehteen aijotuita artikkeleita Astoriaan vaan toimitukselle Portlandiin. Toimituksen osote on 231½ Oak Street, Portland, Oregon.

Ja muistakaa myöskin se, että toimituksella ei ole mitään tekemistä tilausten, ilmotusten ja osotteiden muutosten kanssa. Ei saa lähettää osotteiden muutoksia toimitukselle. Kaikki tilaukset, ilmotukset, ilmotuspuhvit ja osotteiden muutokset tulee lähettää TOVERIN KONTTORIIN, vaan ei Toverittaren toimitukselle.— Muistakaa lähettää paikkakuntakirjeenne Toverittaren toimitukselle.

KAHVI-JUTTUJA

En tiedä, lieneekö maailmanloppu tulossa vai mikä vaivaa. Olen kuin hukassa, sillä en ole saanut Toveritarta käteeni viime viikolla. En siis voi olla varma mitä siinä on ja mitä siinä ei ole, vaikka olenkin lehden toimittanut. En myöskään tiedä, onko tilaajamäärä mennyt ylös vaiko alaspäin viime viikolla.

Nyt vasta voin käsittää, miltä mahtaa tuntua tilaajille, jos jonakin viikkona Toveritar jää tulematta.

*

Täällä Portlandissa on eräs nunna äskettäin ottanut eronsa katoolisesta kirkosta ja pitää nyt luennoita eri osissa kaupunkia, kertoen ihmisille mikä laitos se katoolinen kirkko oikeastaan on. Hän kertoo, kuinka suuria summia rahaa he, nunnat, kerjäävät ihmisiltä. Ne summat nousevat kymmeniin tuhansiin dollareihin. Mutta kaikki se raha menee ylempien "isien" taskuihin. Eivät he, nunnat ja alemmat papit, siitä mitään hyödy, paitsi sen että elävät, mutta mitä on se elämä? Se on mitä kurjinta orjuutta. Puku, jota näiden "armeliaisuus-sisarten" täytyy kantaa kesällä ja talvella, painaa viisitoista paunaa ja on se musta. Mutta älä heitä sitä päältäsi, vaikka olisi kuinka kuuma. Ja tässä puvussa, suurten laskoksien alle kätkettynä on kaksi suuren suurta taskua, joissa he kantavat kerjäämiänsä tavaroita, niin että ihmiset eivät voi huomata miten paljon tavaraa ja minkälaista tavaraa heillä milloinkin on. Ja tämä sisar kertoo, että monen monta kertaa on häkin saanut näissä taskuissaan kantaa väkijuomapulloja "pyhille isille".

Ja tämän laupeus-sisaren, joka on uskaltanut katkoa kirkon kahleet, henkeä uhataan katolisen kirkon taholta.

*

Taloudenhoitajani ja erään hänen rouvas-ystävänsä välillä tapahtui tässä eräänä päivänä seuraava keskustelu:

— Olen antanut ylön palvelijan etsimisen. En saa mistään. Täytyy tulla ilman toimeen.

— Tarkoittatteko sanoa minulle, ettette koko tästä suuresta kaupungista voi löytää ketään kykenevää henkilöä?

— Jos niitä on, niin en tiedä missä niitä on, sillä en minä ainakaan niitä löydä ja olen monta viikkoa etsinyt En välitä siitä onko henkilö nuori tai vanha, kunhan vain osaisi tehdä kotiaskareita. Mutta niitä henkilöitä ei ole helposti saatavissa.*)

*

Naiset ovat kokolailla innostuneet politiikkaan, ainakin täällä Oregonin valtiossa, sitä todistaa se suuri naisten osanotto nimitysvaaleihin.

Ja täällä Portlandissa ovat roomankatoliset politikoitsijat tulleet lyödyksi alas joka kädellä nimitysvaaleissa.

Enkä ole kuullut, ainakaan vielä, että täällä olisi Charlie Chaplinia äänestetty Yhdysvaltain presidentiksi, kuten Pennsylvanian valtiossa kuuluu äänestetyn, missä naisilla ei ole äänioikeutta.

*

Olin asialla kaupungilla lauantaina. Erään kaupan edusta oli niin täynnä miesväkeä, ettei siitä tahtonut päästä yli eikä ympäri. En nähnyt mitä kaupan ikkunassa oli nähtävänä, mutta keskusteluista päättäen laittoi siellä nainen toisen naisen tukkaa nätiksi. Ja tätä näkyä katseleva miesjoukko yhä kasvoi.

Ohi kulkevat naiset näyttivät olevan koko joukon huvitettuja miesten harrastusten johdosta.

*

Mutta nyt leikki syrjään ja puhukaamme asiasta. Siellä Astoriassa valtiopäivillä viime kuussa tehtiin suurenmoisia sunnnitelmia Toverittaren ja Toverin levittämiseksi, niiden tilaajamäärän kohottamiseksi. Näin vaalivuonna varsinkin on Toverittaren levittäminen aivan yhtä tärkeätä kuin minkään muun puoluelehden levittäminen. Vaikka eivät naiset voikaan vielä kaikissa valtioissa äänestää, niin voivat he kuitenkin ottaa osaa vaaleihin monella eri tavalla. Misikset, jos eivät itse saa äänestää, niin voivat he kuitenkin laittaa ukkonsa ja poikansa äänestämään ja äänestämään oikein. Naisten liikkeellä olo vaalin aikana voisi myöskin monella paikkakunnalla vaikuttaa niin paljon hyvään päin, etteivät miehet umpimähkään möisi ääniään parista sikaarista ja olutlasista.

Mutta nythän olikin puhe lehtien levittämisestä. Sanotaan, että ei ole mahdotonta nostaa Toverin tilaajamäärä kymmeneentuhanteen ja pitää se siinä. Jos se on totta, **niin silloin ei pitäisi olla mahdotonta kohottaa Toverittaren tilaajamäärä kolmeenkymmeneen, jopa neljäänkymmeneentuhanteen ja pitää se siinä.**

Koettakaapas siis eikö saataisi Toorittaren tilaajamäärä nostetuksi kymmeneentuhanteen jo tämän vuoden aikana. Pitäisihän se olla helppo tehtävä nyt kun on vaalivuosikin.

Toveritar tulee tämän kesän aikana sisältämään tavallista enemmän vaaliagitatsioniakin, mutta älkää pelätkö, että te tulette siihen väsymään.

SELMA-TÄTI.

*) Koettakaahan panna lehteen seuraavanlainen ilmoitus: "Halutaan ammattitaitoinen palvelijatar, palkasta ei tule riitaa," niin eiköhän sentään Portlandista löytyisi. — Oikoluk.

Naisten toiminnasta

GOLDFIELD, NEV.

Pitäisihän sitä taaskin vähän töhertää kun on noita asioitakin karttunut.

Vappujuhlaakin sitä oltiin viettävinään 1 p:nä tätä kuuta, joka ei minun mielestäni vastannut tarkoitustaan. Yleisöä oli jotakin kymmenkunta henkilöä.

Ohjelmasta voi ainoastaan mainita kuvaelman: "Rikkaita ja köyhiä", jonka arvostelun jätän myöskin toisten tehtäväksi. En tiedä kuinka sinä iltana johtui niin elävästi mieleeni kolme vuotta sitten, jolloin olin Helsingissä Vappua viettämässä. Se oli juhlallista, sillä kun tuhansiin nouseva joukko marssi läpi kaupungin jokainen ammattiosasto lippunsa perässä ja soittokunnat kajahuttelivat aina vähän väliä työväen marsseja Mäntymäelle mennessä, silloin vallitsi juhlatunnelma. Se muistutti työväenjuhlaa, joka on ainoastaan kerta vuodessa. Koska koittaa se aika, että saamme yksimielisinä kokoontua tuon hurmaavan lipun juurelle viettämään yhteistä työväenjuhlaa?

Osastomme kokouksessa 30 p:nä viime kuuta valittiin äänten enemmistöllä sille maan kuululle "Sosialisti"-lehdelle kirjeenvaihtaja, joksi tuli Matti Olson, vaan nyt viimeisessä osastomme kokouksessa, joka oli 14 p:nä tätä kuuta, kumottiin se pykälä pöytäkirjasta sääntöjen perusteella. Mutta kylläpä "radikaalien" nahka oli kahdella solmulla, vaan ei auttanut, vaikka se olisi kokoon käpristynyt.

Osastomme viime kokoukseessa "radikaali" Weslund ehdotti, että luovutetaan osasto pois s. s. järjestöstä. Päätös jäi seuraavaan kokoukseen.

Luulen, että silloin on kireät paikat käsissä. Saapa nähdä mille puolen se asia kallistuu.

Ompeluseuran myyjäiset oli tk. 13 p:nä, joista oli tuloja $19.70. Sillä tavallahan sitä eteenpäin päästään, vaikka se ei kyllä ole niin rapiaakaan, mutta parempihan vähäkin kuin ei mitään. Samassa tilaisuudessa on myöskin näytetty kappale "Rahan valta". Saapuvilla kyliä en ollut, enkä myöskään ole kuullut, kuinka sen vienti on onnistunut.

Stockett'in toverittarille! Luulen tietäväni kuka tuo mainittu henkilö on, sillä minun tietääkseni ei ole sieltä tulleita perheitä yhtyuyt osastoomme kuin yksi ja luinhan Toverista, että se mainitun "misiksen" "mestari" on ollut siellä "radikaalien" keisari ja siltäpä se vähän täälläkin näyttää. Mutta senhän me kyllä tiedämme, että niiltä emme voi parempaa odottaakaan. Osastoissa heistä ei ole nimeksikään hyötyä.

Toivon heidän silmillensä pikaista aukenemista, että he näkönsä jälleen saisivat.

Hauskaa kesää Selma-tädille ja kaikille Toverittaren lukijoille. Teidän

MAIJA.

TONOPAH, NEV.

Se kori-iltamakin oli neljästoista päivä. Ja olihan sinne saapunut jonkunverran yleisöä. Äijämiehiä oli runsaasti puolta enempi kuin poikia, olimme aivan varmat, että kori kallistuu äijille. — Sanotaan "alku työn kaunistaa, lopussa kiitos seisoo." — Niin se kävi tässäkin, että pojat voitti $10, vaikka heitä olikin vähemmän. — Koko sievä korin hinta $66.60.

Toveri Debs käväsi kylässämme 9 päivä. Hän puhui Aredaam haalissa, jonne olikin kerääntynyt kaiken kaltaista kansaa, noin kuudensadan paikoille. Toveri Debs onkin sellainen puhuja, että häntä ei väsy kuulemaan. Kuulin joittenkin suusta, jos useimmin kävisi, niin varmasti jotain oppisi.

Kansalaistamme Sam Hamia ampui Tonopah Clubin baarimies käsivarteen 10 päivän illalla. Onneksi ei ole pahasti loukannut, ainoastaan vähän lihaksia. Mutta kumminkin täytyy hänen jonkun aikaa maata sairaalassa. Ottakaapa opiksi miehet ja koittakaa karttaa sellaisia paikkoja, ne eivät tuota muuta kuin turmiota. — Yhtykää joukkoomme, punaisen lipun suojaan.

20 päivänä on tanssit, joissa annetaan palkinto parhaalle tanssiparille. Tulkaapa näyttämään taitoanne.

27 päivänä tullaan näyttämään yksinäytöksinen kappale "Talkoo-polska". Älkää unohtako!

ALMA L.

TONOPAH, NEV.

Vappujuhlaa vietimme täällä Tonopahassa 29 p. viime kuuta. Yleisöä oli kerääntynyt pieni pirttimme aivan täyteen. Sisäänpääsykin oli hyvin huokea. Joka osti vappumerkin vartilla, niin sai olla ja nauttia illan ohjelmasta, jota olikin paljon: puhe, runoja, lauluja ja kaksinäytöksinen